

наголошено на тому, що вказаній суб'єкт нестиме не тільки кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність, а й ще адміністративну [4].

Підводячи підсумки хочеться наголосити на тому, що законодавча база є не досконалою, на практиці не всі приписи закону беруться до уваги серед суб'єктів, що безпосередньо стосується нашої теми. Адміністративна відповідальність за корупційні правопорушення існує, проте потребує доопрацювання, так як прослідковується не відповідність між правопорушенням і покаранням.

Список використаних джерел

1. Кодекс України про Адміністративні Правопорушення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
2. ЗУ «Про запобігання корупції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.help/law/1700-VII/edition03.08.2017/page1>
3. Журнал «Держслужбовець» №9, м. Харків, 61002, вул. Сумська, 106а. Відповідальність за вчинення корупційних діянь - Безрук Т., Александрова. – 2016. – С. 14.
4. Відповідальність за корупційні і пов'язані з корупцією злочини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://justks.gov.ua/vidpovidalnist-za-koruptsiyni-pravoporushennya-ta-pravoporushennya-pov-yazani-z-koruptsiyeyu/>
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Калімбет А. Л.

Негара Олена Віталіївна

студентка 3-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

РОЗУМНІСТЬ СТРОКІВ ЯК ОДНА ІЗ ЗАСАД ЗДІЙСНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА З УРАХУВАННЯМ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

Необхідність дослідження засад здійснення судочинства зумовлюється тим, що принципи, будучи вихідними положеннями, собою спрямовують діяльність судді на забезпечення прав і свобод

людини, їх реалізацію. Принцип розумності строків розгляду справи судом закріплений в численних вітчизняних нормативно-правових актах. Враховуючи тему наукової статті, серед вітчизняних нормативно-правових актів варто виділити Конституцію України та Кодекс адміністративного судочинства України (далі – КАС України). Окрім того, досліджуваний принцип дістав закріплення і в міжнародних актах, зокрема у Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція), яка була ратифікована Україною, а тому є «частиною національного законодавства України» (ч. 1 ст. 9 Конституції України) [1]. Також слід звернути увагу на практику Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ), адже відповідно до ч. 1 ст. 2 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики ЄСПЛ», рішення ЄСПЛ є обов'язковим для виконання Україною відповідно до статті 46 Конвенції [2], тому практика ЄСПЛ по застосуванню норм Конвенції набуває вагомого значення.

Відповідно до п. 7 ч. 2 ст. 129 Конституції України, однією з основних засад судочинства є розумні строки розгляду справи судом [1].

КАС України, у п. 8 ч. 3 ст. 2, проголошує однією із засад (принципів) адміністративного судочинства розумність строків розгляду справи судом [3]. Проте, очевидно, що у ч. 8 п. 3 ст. 2 КАС України дублюється положення Конституції. З огляду на це, варто звернути увагу, що для повноцінного використання будь-якого принципу права не достатньо виключно його нормативного закріплення. Тому доцільним є розкриття змісту принципів здійснення судочинства, закріплених Конституцією, з урахуванням особливостей певної процесуальної галузі права.

Позитивним моментом у цьому сенсі є те, що у КАС України надалі більш деталізовано розкривається зміст вказаної засади. Так, відповідно до ч. 11 п. 1 ст. 4 КАС України, розумний строк – найкоротший строк розгляду і вирішення адміністративної справи, достатній для надання своєчасного (без невинуватених зволікань) судового захисту порушених прав, свобод та інтересів у публічно-правових відносинах [3]. Наведене положення вміщує велику кількість оціночних понять, таких як «...найкоротший строк...», «...строк, достатній...», «...без невинуватених зволікань...». Вказана дефініція надзвичайно абстрактно сформульована, але все одно враховує особливості адміністративного процесу. Зокрема, у

наведений дефініції йдеться про судовий захист прав, свобод та інтересів у публічно-правових відносинах, що, принаймні, зумовлює обов'язкову наявність суб'єкта владних повноважень як одного з учасників таких відносин.

Повертаючись до закріплення принципу розумності строків судового розгляду, варто звернути особливу увагу на статтю 6 Конвенції та практику ЄСПЛ. Так, згідно зі ст. 6 Конвенції, кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру або встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення [4]. Застосування положення цієї статті стосовно розумності строку розгляду справи судом вимагає індивідуального підходу. Необхідність застосування індивідуального підходу зумовлює наявність достатньо розрізненої практики ЄСПЛ з цього питання. У кожному із рішень, що стосувалося принципу розумності строку судового розгляду, ЄСПЛ звертав увагу на необхідність обчислення розумності строків судового розгляду за певними критеріями. Знаковим у цьому сенсі є рішення у справі «Претто та інші проти Італії». У п. 30-37 цього рішення проаналізовано розумність строків судового розгляду. ЄСПЛ зазначає, що розумність тривалості судового розгляду доводиться оцінювати у кожному випадку відповідно до конкретних обставин даної справи і з урахуванням критеріїв, що склалися у практиці ЄСПЛ [5]. Такими критеріями, відповідно, є: 1) характер і складність справи; 2) поведінка заявника; 3) поведінка органів влади [5]. Надалі у практиці ЄСПЛ склався ще один критерій для визначення розумності строку: 4) важливість предмета позову для заявника у справі. Вказаний критерій був згаданий у рішенні Суду у справі «Фрайдлендер проти Франції» [6].

Враховуючи вищезазначене, для досягнення головної мети здійснення судочинства – забезпечення прав і свобод людини, необхідним є внесення відповідних змін до законодавства, зокрема – до КАС України. Так, важливо не лише проголошення принципу розумності строків судового розгляду, його визначення, а й закріплення критеріїв, за якими обчислювалася розумність строків судового розгляду. Враховуючи практику ЄСПЛ, до таких критеріїв варто віднести наступні: 1) характер і складність справи; 2) поведінку

заявника; 3) поведінку органів влади (причому як суб'єкта владних повноважень, що є однією із сторін, так і суду); 4) важливість предмета позову для заявника у справі (лише у випадках, коли позивачем є приватний суб'єкт – фізична або юридична особа).

Список використаних джерел

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 17.10.2018).
2. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006 р. № 3477-IV URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15> (дата звернення: 17.10.2018).
3. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 р. № 2747-IV URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15> (дата звернення: 17.10.2018).
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : підписана Урядами держав – членів Ради Європи від 04.11.1950 р. № 995_004 URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (дата звернення: 17.10.2018).
5. Справа «Претто та інші проти Італії» (Заява №7984/77) : Рішення Європейського суду з прав людини від 08 грудня 1983 року URL : <http://echr.ketse.com/doc/7984.77-en-19831208/view/> (дата звернення: 17.10.2018).
6. Справа «Фрайдендер проти Франції» (Заява №30979/96) : Рішення Європейського суду з прав людини від 27 червня 2000 року URL : <https://www.legal-tools.org/doc/f34a79/pdf/> (дата звернення: 17.10.2018).

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Хамходера О. П.